

Bijlage 1 – Aanvullende inventarislijst teruggevonden bijlagen bij deelbesluit 4

Nr.	Document	Beoordeling	Wob	Afzender	Ontvanger	Bijzonderheden
1a	Bijlage bij e-mail 19 april 2016 Takenpakket kenniscentrum HvK	Openbaar		Medewerker Team Kwartiermaker HvK	BZK	
2a	Bijlage bij e-mail 1 februari 2016 Ontwikkelingen Novelle HvK	Reeds openbaar		BZK	BZK	Eerder openbaar gemaakt bij beslissing op bezwaar deelbesluit 4, d.d. 22 mrt 2021.
4a	Bijlage bij e-mail 18 januari 2016 Ontwerpbesluit houdende wijziging Besluit melden vermoeden van misstand.	Niet openbaar		BZK	BZK	Concept. Definitieve versie is openbaar, zie: Staatsblad 2016, 542 Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl)
13a	Bijlage bij e-mail 4 februari 2016 Aangepaste nota	Gedeeltelijk openbaar	11.1 + 10.2.e+g	BZK	BZK	
20a	Bijlage bij e-mail 9 juni 2016 Pagina 'belangrijke punten'	Niet openbaar		BZK	BZK	Concept. Definitieve versie is openbaar, zie: https://www.huisvoorklokkenluiders.nl/wet--en-regelgeving .
20b	Bijlage bij e-mail 9 juni 2016 Pagina 'Vertrouwelijkheid'	Niet openbaar		BZK	BZK	Concept. Definitieve versie is openbaar, zie: Privacy - algemeen Privacy Huisvoorklokkenluiders
24a	Bijlage bij e-mail 15 juni 2016 Communicatie start HvK	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e + 10.2.g	BZK	BZK	
27a	Bijlage 1 Achtervangprocedure: concept 0.6	Openbaar		Medewerker Team Kwartiermaker HvK	BZK	
27b	Bijlage 2 hvk inkomende hulpvraag conceptversie 0.3	Openbaar		Medewerker Team Kwartiermaker HvK	BZK	
27c	Bijlage 3 O&F rapport	Reeds openbaar		Medewerker Team Kwartiermaker HvK	BZK	Dubbel met doc. 10.2a van deelbesluit 2.
27d	Bijlage 4 plaatsingsplan, versie 6-6-2016	Reeds openbaar		Medewerker Team Kwartiermaker HvK	BZK	Dubbel met doc. 07.2a van deelbesluit 2
27e	Bijlage 5 Actielijst HvK 7 juni	Reeds openbaar		Medewerker Team Kwartiermaker HvK	BZK	Dubbel met doc. 08.2a van deelbesluit 2
27f	Bijlage 6 Startbijeenkomst HvK conceptversie 20160601	Reeds openbaar		Medewerker Team Kwartiermaker HvK	BZK	Dubbel met doc.01.2a van deelbesluit 2 (is latere versie)

31a	Bestuursbesluit modelregelingen + analyse	Gedeeltelijk openbaar	11.1 + 10.2.e+g	BZK	Directeur HvK	
31b	Bestuursbesluit uitwerking protocollen	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e + 10.2.g	BZK	Directeur HvK	
31c	Modelregeling met opmerkingen tbv analyse	Reeds openbaar		BZK	Directeur HvK	Dubbel met doc. 4f.32 van deelbesluit 4

Huis voor klokkenluiders

Taken kenniscentrum en beleidsvoorlichting

Wat wel?

Voorlichting:

Het vergroten van de professionaliteit op het terrein van klokkenluiden en integriteit

- algemene informatie / instrumenten t.b.v. bedrijven ontwikkelen en beschikbaar stellen
brochures, modelregelingen, handreikingen, instrumenten en scans - risicoanalyses
- vragen uit het veld beantwoorden (voor zover niet gedaan door secretaris /
communicatieadviseur)

Kennis:

- ophalen,
- doorontwikkelen
- beschikbaar stellen van kennis
bijeenkomsten voor verschillende doelgroepen in markt en overheid
lezingen, presentaties en gastcolleges
onderhouden van relevante netwerken

Signalering:

- signalerend wetenschappelijk onderzoek (VN verdrag anti-corruptie)
- praktisch en wetenschappelijk onderzoek
- agenderen van relevante thema's?

Beleidsontwikkeling:

- strategie- en beleidsontwikkeling op het terrein van klokkenluiden
- voeden van het bestuur op dit terrein

Nb: SIPA gaat gewoon over met huidige taakomschrijving
er is geen directe bemoeienis van het bestuur HvK
maar wel plaatsing onder algemeen secretaris

Wat niet?

"Bureau" als naam wordt niet gehandhaafd

Training en opleiding

steun / ondersteuning aan werkgevers (individuele casuïstiek)

Adhoc advies voor organisatie en bestuurders op het gebied van integriteitsmanagement

Adhoc adviezen n.a.v. concrete meldingen

Dag van de integriteit

Jaarboek integriteit

Pers en publiciteit

Algemene communicatieaspecten

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan
Van

Minister Plasterk
10.2.e +10.2.g

**DGBK/Directie
Arbeidszaken Publieke
Sector**
Afdeling Arbeidsrecht,
integriteit en
kennismanagement

Contactpersoon
10.2.e +10.2.g

T 06 10.2.e +10.2.g

Datum
1 februari 2016

Kenmerk
2016-0000067067

nota

Plenaire behandeling Eerste Kamer Wet Huis voor
klokkenluiders (34 105)

Aanleiding/probleemstelling

Op dinsdag, 9 februari a.s. vindt de plenaire behandeling van de Novelle
Initiatiefvoorstel Van Raak, Fokke, Koser Kaya, Segers, Thieme, Klein en
Voortman, Wet Huis voor klokkenluiders plaats in de Eerste Kamer.

Tijdstip: ...

Als het tot een stemming zou komen, is deze naar verwachting op 16 februari a.s.

Hierbij treft u het dossier, voorzien van een inhoudsopgave aan, ter voorbereiding
op de plenaire behandeling. Het dossier bevat o.a. een concept-spreektekst, een
aantal factsheets en Q&A's.

Advies/actie

1. Graag kennisnemen van de nota, spreektekst en het achterliggend dossier.
2. Graag akkoord op de spreektekst, die waarderend van toon is en de beleidsmatige winst van deze wet benoemt, maar wederom een voorbehoud bevat, omdat de financiering van het Huis voor klokkenluiders nog niet rond is.

Betrokken BZK onderdelen
CZW

Toelichting

Het Tweede Kamer-traject

Op 2 juli 2015 heeft de Tweede Kamer de novelle Wet Huis voor klokkenluiders met algemene stemmen aangenomen. De VVD-fractie kwam uiteindelijk ook 'aan boord'. Essentieel voor de VVD was het amendement waardoor de leden en de voorzitter van het Huis niet langer door de Tweede Kamer worden benoemd, geschorst en ontslagen, maar bij Koninklijk Besluit.

Ook u heeft in de Tweede Kamer waarderende woorden gesproken over het wetsvoorstel, maar u heeft daarbij wel namens het kabinet een voorbehoud moeten maken, omdat de financiering niet rond is. Er is slechts € 400.000 op de begroting van BZK beschikbaar voor het Huis. Die situatie is nog onveranderd.

De inhoudelijke bezwaren die het kabinet had t.a.v. het oorspronkelijke wetsvoorstel zijn door de novelle weggenomen:

1. De onderbrenging van het Huis bij de Nationale ombudsman is van de baan en daarmee het grondwettelijk bezwaar. Er komt een ZBO.
2. Scheiding advies en onderzoek is binnen het Huis nu afdoende geregeld.
3. Er komen afzonderlijke onderzoeksregimes voor de publieke en de private sector, waarbij voor de private sector een beperkter regime.
4. Het Huis moet verplicht doorverwijzen naar en prioriteit geven aan onderzoek door OM, toezichthouders en inspecties. Het Huis wordt onderzoeksinstantie als zgn. 'last resort'.
5. De rechtsbescherming van de klokkenluiders is nu evenwichtig vormgegeven, d.m.v. een algemeen benadelingsverbod.

Wat is de beleidsmatige winst van de Wet Huis voor klokkenluiders?

De verbetering van het klokkenluidersbeleid is het meest gediend met preventieve maatregelen die ingrijpen op de zogenaamde 'voorkant' van het beleid.

Dit heeft het kabinet bij de Evaluatie "Veilig misstanden melden op het werk" in oktober 2014 al aangegeven. Daarbij gaat het vooral om verbetering van de organisatiecultuur en de meldinfrastructuur. Daartoe biedt de wet 2 belangrijke nieuwe instrumenten:

1. Het introduceert wettelijke rechtsbescherming in het Burgerlijk Wetboek voor de klokkenluider in het bedrijfsleven en de semipublieke sector en het vult de wettelijke rechtsbescherming van de ambtelijke klokkenluider aan in de Ambtenarenwet, de Politiewet en de Militaire Ambtenarenwet.
2. De verplichting om een interne procedure vast te stellen voor het omgaan met het melden van een vermoeden van een misstand gaan nu ook gelden voor het bedrijfsleven en de semipublieke sector (verbetering meldinfrastructuur).

De bestaande klokkenluidersvoorzieningen: het Adviespunt klokkenluiders en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid (OIO) zullen in het Huis opgaan. Dat is prima, nu de scheiding tussen advies en onderzoek op een afdoende wijze is aangebracht. Het Huis heeft met betrekking tot de publieke sector overigens wel sterkere onderzoeksbevoegdheden dan de OIO nu heeft. Ook dat is prima. De OIO heeft hier in het verleden al dikwijls om gevraagd.

Nieuw is dat de afdeling onderzoek van het Huis ook bevoegd zal zijn in het bedrijfsleven en de semipublieke sector. Gezien het uitgebreide veld aan bestaande instanties, OM, inspecties en toezichthouders die daar al bevoegd zijn, is de speelruimte voor het Huis niet groot (restfunctie). De VVD-fractie heeft wel vraagtekens bij nut en noodzaak van een onderzoeksbevoegdheid in de private sector. Feit is in elk geval dat het Huis met de onderzoeksbevoegdheid op zak wel prima kan fungeren als 'stok achter de deur', een kritische extra speler op het veld. Belangrijk is hierbij dat het Huis onderzoeksinstantie als 'last resort' zal zijn en het zal er dus zeker niet aan in de weg staan dat bevoegde organisaties hun wettelijke taken kunnen uitoefenen. Het Huis laat bevoegde instanties voorgaan, maar zal eventuele blinde vlekken zo nodig opvullen met eigen onderzoeksactiviteiten.

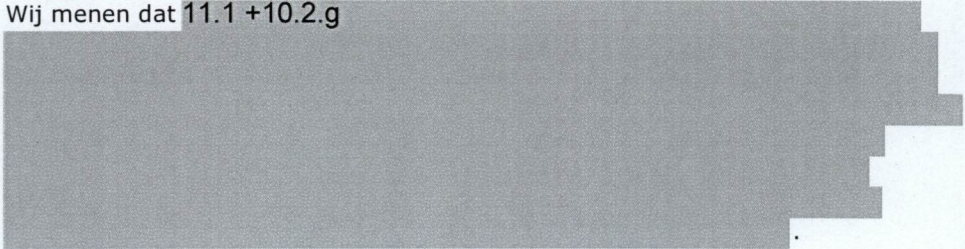
Wat belangrijke winst kan opleveren is dat de afdeling onderzoek zgn. bejegeningsonderzoeken kan uitvoeren. Dat betreft onderzoek naar de wijze waarop de werkgever zich jegens de klokkenluider heeft gedragen n.a.v. een melding van een vermoeden van een misstand. Van het door de initiatiefnemers geraamde aantal van 40 onderzoeken per jaar, zullen er naar verwachting zo'n 30 naar de bejegening van de melder plaatsvinden. Deze vorm van onderzoek zal een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de rechtsbescherming van klokkenluiders. Deze vorm van onderzoek is vergelijkbaar met de onderzoeken die het College voor de Rechten van de Mens uitvoert in individuele zaken met betrekking tot gelijke behandeling en discriminatie.

Ten slotte valt winst te verwachten van de oprichting van een ZBO, bundeling van expertise en zgn. kritische massa op het weerbarstige thema van klokkenluiden. Hopelijk zal het Huis kunnen uitgroeien tot een toonaangevend (kennis)instituut op het terrein van klokkenluiden maar ook van integriteit. Samenwerking zoeken met het Bureau integriteitsbevordering openbare sector (BIOS) is daarom van groot belang en ligt voor de hand.

Het Huis en het Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector

BIOS heeft tijdens de Dag van de integriteit (op 24 november 2015) bepleit om niet "een half Huis" (voor klokkenluiders) te bouwen, maar een nationaal integriteitscentrum. In een brief aan de EK (van 15 januari jl.) stelt BIOS echter dat onderbrenging in het Huis niet mogelijk is, omdat BIOS zich vooral richt op preventie (de voorkant van integriteit) en het Huis zich uitsluitend richt op de "achterkant".

Wij menen dat 11.1 +10.2.g

De initiatiefnemers hebben eerder al aangegeven (MvA, 34105, C, pag 19) dat het Huis in elk geval de samenwerking zal zoeken met BIOS en dat de bundeling van ervaring, kennis en kunde meerwaarde heeft en de versnippering op het beleidsterrein tegengaat. De wet geeft daarvoor ook een aantal aanknopingspunten.

Denkbaar is dat BZK (de verkenner/kwartiermaker Koos van der Steenhoven) deze toenadering verder uitwerkt door middel van een groeimodel, waarbij BIOS ten slotte ook in het Huis kan worden opgenomen.

Het Eerste Kamer traject

De Eerste Kamer heeft op 13 oktober 2015 het Voorlopig Verslag uitgebracht, dat positief-kritisch van toon is. De meest kritische vragen komen van de VVD-fractie. Wij hoorden dat 10.2.e +10.2.g ook na het uitbrengen van

Datum

1 februari 2016

Kenmerk

2016-0000067067

het Voorlopig Verslag nog uitvoerig bij verschillende inspecties en toezichthouders heeft geïnformeerd over de afbakening van bevoegdheden van het Huis, afgezet tegen de bevoegdheden van de inspecties.

De meeste aandacht van de EK-fracties ging uit naar het effect van de scheiding van advies en onderzoek op de vormgeving van het bestuur van het Huis, de rechtsbescherming tegen besluiten van het Huis en het openbaarmakingsregime van door het Huis uit te brengen rapporten.

De positie van de private sector en de mogelijkheid van eventuele civiele claims die het gevolg kunnen zijn van het openbare rapport van het Huis, baart verschillende partijen zorgen.

Op 17 november 2015 brachten de initiatiefnemers de **Memorie van Antwoord** uit. Hierin hebben zij zeer uitvoerig antwoord gegeven op deze vragen.

Voorafgaand aan de beantwoording van de specifieke vragen van de partijen, hebben zij een integrale uiteenzetting gegeven van de taken en het functioneren van het bestuur en met name van de rol van de voorzitter van het bestuur. Wij hebben vanuit BZK de initiatiefnemers maximaal ondersteund bij het beantwoorden van de vragen in de Memorie van Antwoord.

In het Voorlopig Verslag zijn ook aan het kabinet enkele (4) vragen gesteld. Een vraag over wat een kleine omissie in artikel 7 blijkt te zijn en een vraag over het aantal onderzoeken dat door de huidige instanties per jaar wordt verricht naar vermoedens van misstanden.

Het meest in het oog springend is de vraag van de D66-fractie of het initiatiefvoorstel voldoende waarborgen bevat voor de grondrechten van burgers en bedrijven met het oog op de inzet van publiekrechtelijke onderzoeksbevoegdheden in de private sector. *Past de nieuwe wet in ons stelsel van rechtswaarborgen en rechtsbescherming?*

In **uw brief van 3 december 2015 aan de Eerste kamer** heeft u namens het kabinet geantwoord dat hierover geen zorgen bestaan. Het aangepaste wetsvoorstel bevat rechtswaarborgen o.a. in de vorm van verschoningsrechten en van groot belang is dat het Huis thans is vormgegeven als een zelfstandig bestuursorgaan. Op besluiten van het Huis is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. Dat betekent dat er bezwaar en beroep tegen besluiten mogelijk is. Bovendien is voor rechtsbescherming van belang dat de onderzoeksrapporten door het Huis in geanonimiseerde vorm openbaar zullen worden gemaakt. Er zullen geen persoonlijke gegevens of (bedrijfs)namen naar buiten worden gebracht (als gevolg van toepassing van art. 10 Wob). Bovendien verbiedt de initiatiefwet dat niet in het rapport geopenbaarde informatie over het onderzoek niet wordt geopenbaard. Daarmee wordt voorkomen dat met een beroep op de Wob bepaalde informatie in het kader van het onderzoek alsnog moet worden geopenbaard. Deze specifieke bepaling in de initiatiefwet gaat immers voor de Wob.

Vermoedelijk zal tijdens de plenaire behandeling de vraag aan de orde komen welke beslissingen van het Huis nu 'appelabel' zijn in de zin van de Awb.

Datum

1 februari 2016

Kenmerk

2016-0000067067

Het antwoord hierop luidt: Beslissingen van het Huis *in het kader van het onderzoek* zijn besluiten in de zin van de Awb, waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. Concreet gaat het om beslissingen aangaande het vorderen tot inzage in zakelijke gegevens en bescheiden, de verplichting tot informatieverstopping, de verschijningsplicht, het verschoningsrecht en de beslissing over beperkte kennisname (artikel 13 voor de private sector).

De adviestaak en het onderzoek zelf zijn feitelijke handelingen en dus geen besluiten in de zin van de Awb. Ook het wettelijk verplichte openbaren van het onderzoek uit eigener beweging is een feitelijke handeling. Daar staat geen bezwaar en beroep tegen open. Wel zou men zich eventueel tot de civiele rechter kunnen wenden (op grond van onrechtmatige overheidsdaad).

Het in het dossier opgenomen factsheet "rechtsbescherming tegen Huis voor Klokkenluiders" gaat uitgebreider in op de wijze waarop de rechtsbescherming is vormgegeven.

Voorts zijn in het dossier Q&A's opgenomen met betrekking tot de rechtsbescherming tegen handelingen van het Huis en rechtsbescherming tegen openbaarmaking van het rapport.

Financiën

In uw brief van 3 december 2015 aan de Eerste Kamer wijst u nogmaals op het tijdens het wetgevingsoverleg op 29 juni 2015 gemaakte voorbehoud in verband met de financiering van het initiatiefvoorstel. Er is op dit moment nog steeds slechts € 400.000 beschikbaar voor het Huis (de OIO-gelden).

De verkenner heeft de opdracht gekregen om de mogelijkheden voor financiering in kaart te brengen en voert hiertoe gesprekken met de betrokken departementen BZK, EZ en SZW. Het eventuele deel voor BZK betreft de DGBK in het begrotingsgesprek met dFEZ, dat gepland staat op 9 februari.

De verkenner raamt de totale jaarlijkse kosten voor het Huis op dit moment tussen de € 3,5 - 5 mln.

Zeker is in elk geval dat de financiering op 9 februari a.s. nog niet rond zal zijn. U zult dus wederom een voorbehoud moeten maken, ditmaal tijdens de plenaire behandeling van het initiatiefvoorstel in de Eerste Kamer.

Politieke context

Er lijkt in de Eerste Kamer een grote meerderheid voor het wetsvoorstel te zijn en mogelijk zal de VVD-fractie - na enige kritische noten in het debat - ook akkoord kunnen gaan met dit initiatiefvoorstel. Het blijft echter moeilijk om de politieke situatie precies in te schatten. Dat de initiatiefnemers alle reden tot optimisme hebben is wel zeker.

Commun catie

Datum

1 februari 2016

Kenmerk

2016-0000067067

Als de initiatiefwet wordt aangenomen, zal daarna nog bekrachtiging door de regering moeten plaatsvinden (behandeling in de MR). Communicatie vanuit BZK over deze wet zal eerst aan de orde zijn, nadat de bekrachtiging een feit is. Als de initiatiefwet wordt aangenomen, zal het op de weg van de initiatiefnemers liggen om daarover 'als eerste' te communiceren.

Communicatie start Huis voor klokkenluiders + overgang organisaties

In dit document worden enkele aspecten beschreven die behulpzaam kunnen zijn bij een communicatief soepele overgang van het Adviespunt Klokkenluiders, het Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid naar het nieuwe Huis voor klokkenluiders.

Start communicatie Huis voor klokkenluiders

Het Huis voor klokkenluiders start op vrijdag 1 juli de dienstverlening. Op maandag 4 juli is de officiële opening van het Huis, met een evenement met diverse sprekers, onder wie minister Plasterk, initiatiefnemer van de wet Van Raak en de nieuwe voorzitter van het Huis. De media worden ook uitgenodigd voor deze opening. Enige aandacht in de media wordt wel verwacht.

Op donderdag 30 juni wordt de domeinnaam www.huisvoorklokkenluiders.nl actief. Hier komt een enkele pagina te staan, met een korte beschrijving van het Huis, een telefoonnummer en e-mailadres, en de vermelding dat de website op 4 juli om 15.30 uur – tegelijk met het openingsevenement – wordt gelanceerd.

Naast de primaire domeinnaam leidt ook het adres www.klokkenluiden.nl naar de website van het Huis. Per 1 juli verwijst ook de site van het Adviespunt Klokkenluiders door naar de website van het Huis. De sites van Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid blijven nog enige tijd bestaan.

De social media kanalen van het Huis, zoals Twitter, worden niet direct per 1 juli ingezet. Hier volgt eerst nader overleg over met het nieuwe bestuur, na de start van het Huis.

Contactgegevens Huis voor klokkenluiders

Het Huis heeft de volgende contactgegevens:

Bezoekadres: Maliebaan 72, 3581 CV Utrecht

Telefoon: 088-3713030

E-mail:

info@huisvoorklokkenluiders.nl (voor algemene zaken, komt uit bij de office manager)

advies@huisvoorklokkenluiders.nl (voor advies over klokkenluiden, komt uit bij de juridisch adviseurs)

Profiel Huis voor klokkenluiders

We hebben enkele korte teksten opgesteld over het Huis voor klokkenluiders. Put hier gerust uit voor eigen berichten over het Huis.

De beschrijving die het Huis voor de eigen organisatie gebruikt is de volgende:

Het Huis voor klokkenluiders is er voor mensen die een werkgerelateerde misstand willen melden. Binnen de overheid en het bedrijfsleven. Dit kunnen werknemers in loondienst zijn, maar ook ex-werknemers, zzp'ers, uitzendkrachten en vrijwilligers. Wij adviseren, ondersteunen, en doen indien nodig onderzoek. Ook geven wij voorlichting over klokkenluiden

en integriteit aan werknemers en werkgevers. Onze dienstverlening is vertrouwelijk, onafhankelijk en gratis. Het Huis wil zo bijdragen aan het beëindigen van misstanden.

Of, in één zin:

Het Huis voor klokkenluiders is er voor mensen die een werkgerelateerde misstand willen melden. Advies, voorlichting en onderzoek onder één dak.

Over de wet en de start van het Huis kun je bijvoorbeeld het volgende schrijven:

Op 1 maart 2016 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de wet Huis voor klokkenluiders. De belangrijkste doelstelling van de wet is de rechtsbescherming van klokkenluiders en de oprichting van een Huis voor klokkenluiders. Het Huis voor klokkenluiders is er voor mensen die een werkgerelateerde misstand willen melden. Advies, voorlichting en onderzoek vinden zij onder één dak. Ook geeft het Huis voorlichting en in concrete situaties aanbevelingen aan werkgevers. Het Huis start op 1 juli met de dienstverlening.

Let op: de naam van de organisatie wordt voluit geschreven, als 'Huis voor klokkenluiders' (met kleine k). Afgekort gebruiken we 'het Huis'. Dit doen we alleen als eerder in de tekst al 'Huis voor klokkenluiders' voluit is genoemd. De afkorting 'HvK' wordt niet gebruikt.

Mediabeleid tot aan 1 juli

Tot 1 juli kan formeel nog niet bij monde van het Huis worden gecommuniceerd; het Huis bestaat immers nog niet. Daarnaast is het minder wenselijk vanuit de kwartiermakersorganisatie te communiceren: dit zijn mensen achter de schermen. Daarom wordt media zo dicht mogelijk rond 4 juli georganiseerd, waarbij de nieuwe bestuursvoorzitter van het Huis als boegbeeld van het Huis de woordvoering zal doen.

Voor de organisaties die opgaan in het Huis rijst de vraag in hoeverre zij zich nog actief moeten profileren in de media, daar het verwarring in de hand kan werken.

Om die reden stellen wij voor dat:

- Interviewverzoeken en/of actieve mediabenadering vanuit de kwartiermakerorganisatie, het Adviespunt Klokkenluiders, Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid in beginsel worden uitgesteld tot na 1 juli (met uitzondering van lopende zaken).
- Algemene persvragen (achtergrondinformatie) met betrekking tot de wet Huis voor klokkenluiders en het Huis zoveel mogelijk centraal worden beantwoord vanuit de kwartiermakerorganisatie.
- Overige persvragen die binnenkomen bij het Adviespunt Klokkenluiders, Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid door de organisaties zelf te laten beantwoorden.
- Overige communicatie over het Huis (op bijvoorbeeld de eigen websites van de drie organisaties) tot een minimum wordt beperkt; wel richting 1 juli een afgestemd bericht dat de betreffende organisatie per 1 juli opgaat in het Huis.

Afstemmen berichtgeving

Wij stemmen graag externe berichtgeving van en over het Huis en de daarin opgaande organisaties – wederzijds – met elkaar af. Denk hierbij aan communicatie zoals nieuwsberichten op websites of in nieuwsbrieven, persberichten, brieven aan klanten en leveranciers, nog te maken jaarverslagen zoals van het Onderzoeksraad Integriteit Overheid, et cetera.

Vanuit de kwartiermakers van het Huis zijn hiervoor te benaderen:

10.2.e +10.2.g
10.2.e +10.2.g @minbzk.nl (tot 1 juli) of 10.2.e +10.2.g @huisvoorklokkenluiders.nl (na 1 juli)
10.2.e +10.2.g

10.2.e +10.2.g

Voorbeeld out-of-office berichten oude organisaties

Voor het Adviespunt Klokkenluiders hebben we als voorbeeld berichten geschreven voor voicemail en de afwezigheidsassistent van de e-mail, nadat het adviespunt na 1 juli als organisatie ophoudt te bestaan. Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid mogen daar natuurlijk indien gewenst uit overnemen.

Voicemail:

*Per 1 juli zijn de werkzaamheden van het Adviespunt Klokkenluiders opgegaan in het Huis voor Klokkenluiders.
Het Huis is bereikbaar op telefoonnummer 088-3713030 of via www.huisvoorklokkenluiders.nl.
Als u aan de lijn blijft, dan wordt u automatisch doorgeschakeld. Wij danken u voor uw begrip.*

Afwezigheidsassistent:

Versie a (medewerker gaat niet mee naar het Huis)

Geachte heer, geachte mevrouw,

*Hartelijk dank voor uw bericht. Per 1 juli zijn de werkzaamheden van het Adviespunt Klokkenluiders opgegaan in het Huis voor klokkenluiders. Het adviespunt is daarom vanaf dat moment gesloten.
Het Huis helpt u graag verder. Uw bericht wordt niet automatisch doorgestuurd. Indien gewenst, kunt u contact opnemen met de medewerkers van het Huis.*

*Het Huis voor klokkenluiders begeleidt mensen die een misstand op het werk willen melden, met advies, onderzoek en voorlichting. Meer informatie leest u op de website:
www.huisvoorklokkenluiders.nl*

Contactgegevens:

Telefoon: 030-3713030

E-mail: advies@huisvoorklokkenluiders.nl

Bezoekadres: Maliebaan 72 te Utrecht

*Met vriendelijke groet,
Naam medewerker*

Versie b (medewerker gaat in zelfde rol mee naar het Huis)

Geachte heer, geachte mevrouw,

Hartelijk dank voor uw bericht. Per 1 juli zijn de werkzaamheden van het Adviespunt Klokkenluiders opgegaan in het Huis voor klokkenluiders.

Vanaf die datum help ik u graag verder vanuit het Huis. Uw bericht wordt niet automatisch doorgestuurd. Indien gewenst, kunt u mij bereiken via onderstaande contactgegevens:

Telefoon: 030-37130..

E-mail: voornaam.achternaam@huisvoorklokkenluiders.nl

Bezoekadres: Maliebaan 72 te Utrecht

Het Huis voor klokkenluiders begeleidt mensen die een misstand op het werk willen melden, met advies, onderzoek en voorlichting. Meer informatie leest u op de website: www.huisvoorklokkenluiders.nl

*Met vriendelijke groet,
Naam medewerker*

Huis voor klokkenluiders
Achtervangprocedure: concept 0.6

Aanleiding

Op 1 maart 2016 is de Eerste Kamer akkoord gegaan met de wet Huis voor klokkenluiders. Het Huis gaat per 1 juli 2016 van start en is bedoeld voor alle werknemers in Nederland die melding willen maken van een misstand.

Op basis van de gegevens van de bestaande organisaties en het beschikbare budget is de capaciteit voor het bureau geraamd op 16 FTE. Dit zou voldoende moeten zijn om de inkomende hulpvragen te behandelen. De bestaande organisaties geven aan dat bij de start rekening moet worden gehouden met een (tijdelijk) verhoogd aantal hulpvragen.

Aantallen (indicatief):

	APKL	OIO	EGK	BIOS	Totaal
nieuwe contacten	461	44	95	0	600
klokkenluiderszaken	74	0	39	0	113
onderzoek inhoudelijk		1 a 2			4
onderzoek (bejegening)	(13)				13
algemene informatie	117	44			161

De aantallen van het adviespunt laten zien dat 65 % van de inkomende hulpvragen telefonisch binnenkomt. 34% per e-mail en 1% zich op een andere wijze meldt (o.a aan de voordeur).

Standaard werkwijze:

De adviseurs bemannen op toerbeurten de front-office. Zij nemen nieuwe inkomende hulpvragen (telefoon/e-mail/ongeplande bezoeken etc) aan, beoordelen en registreren ze. Ook bepalen zij waar in de organisatie de inkomende hulpvraag wordt belegd.

Tijdelijke opvang verhoogd aantal inkomende hulpvragen (telefonisch)

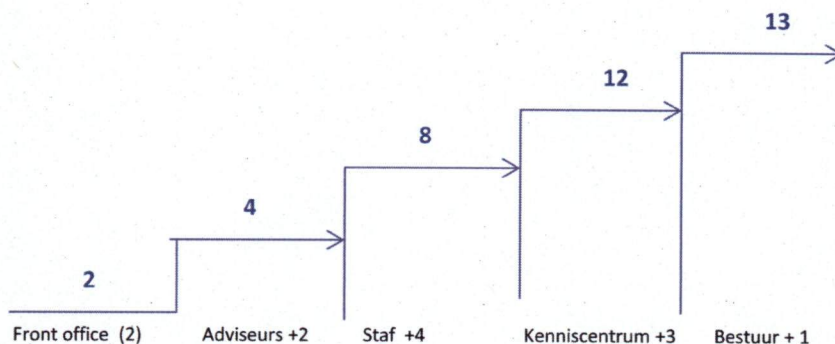
Om te zorgen dat melders van misstanden en andere cliënten direct te woord kunnen worden gestaan, heeft de kwartiermaker een achtervangprocedure opgesteld. Deze procedure zal trapsgewijs worden ingezet en richt zich met name op de telefonische hulpvragen. De algemeen secretaris van het Huis besluit wanneer het noodzakelijk is op te schalen naar de volgende stap.

Stappen

1. Alle hens aan dek

Het bureau van het Huis is een klein team. Als onderdeel van het team doen alle medewerkers wat er gedaan moet worden. Wanneer er tijdelijk inderdaad een verhoogd aantal mensen contact opneemt met het Huis, dan zullen in eerste instantie de medewerkers zorgen dat deze mensen te woord worden gestaan en hun hulpvraag wordt geregistreerd. Dus ook de medewerkers van de stafafdelingen, kenniscentrum integriteit en de bestuurders (uitgezonderd medewerkers en bestuurders van de afdeling Onderzoek) zullen inkomende hulpvragen aannemen.

2. Overwerk:

Het Huis zal standaard bereikbaar zijn tussen 9.00 en 17.30 uur. Medewerkers van het Huis worden gevraagd, indien nodig, extra uren te werken om zo buiten kantoor tijden mensen terug te bellen en zo de achterstand weg te werken. Deze uren kunnen medewerkers in overleg met het bestuur op een later moment in het jaar inhalen.

3. Doorschakeling naar externe locatie

Wanneer blijkt dat het eigen team het aantal inkomende hulpvragen niet aan kan, dan kan er tijdelijk voor worden gekozen om de overflow aan telefoongesprekken door te zetten naar een externe locatie in Den Haag (huidig kantoor APKL – dependance No of fysiek af te sluiten ruimte in Rijkslocatie (DWR). Professionals die bekend zijn met de thematiek zullen deze werkplekken bemannen.

Wij gaan er vanuit dat in eerste instantie een achterwacht van 3 personen voldoende moet zijn. Indien de drukte aanhoudt en groter is dan verwacht, moet er snel opgeschaald kunnen worden naar meer achterwachtmedewerkers (incl werkplekken) op deze externe locatie.

Opleiding:

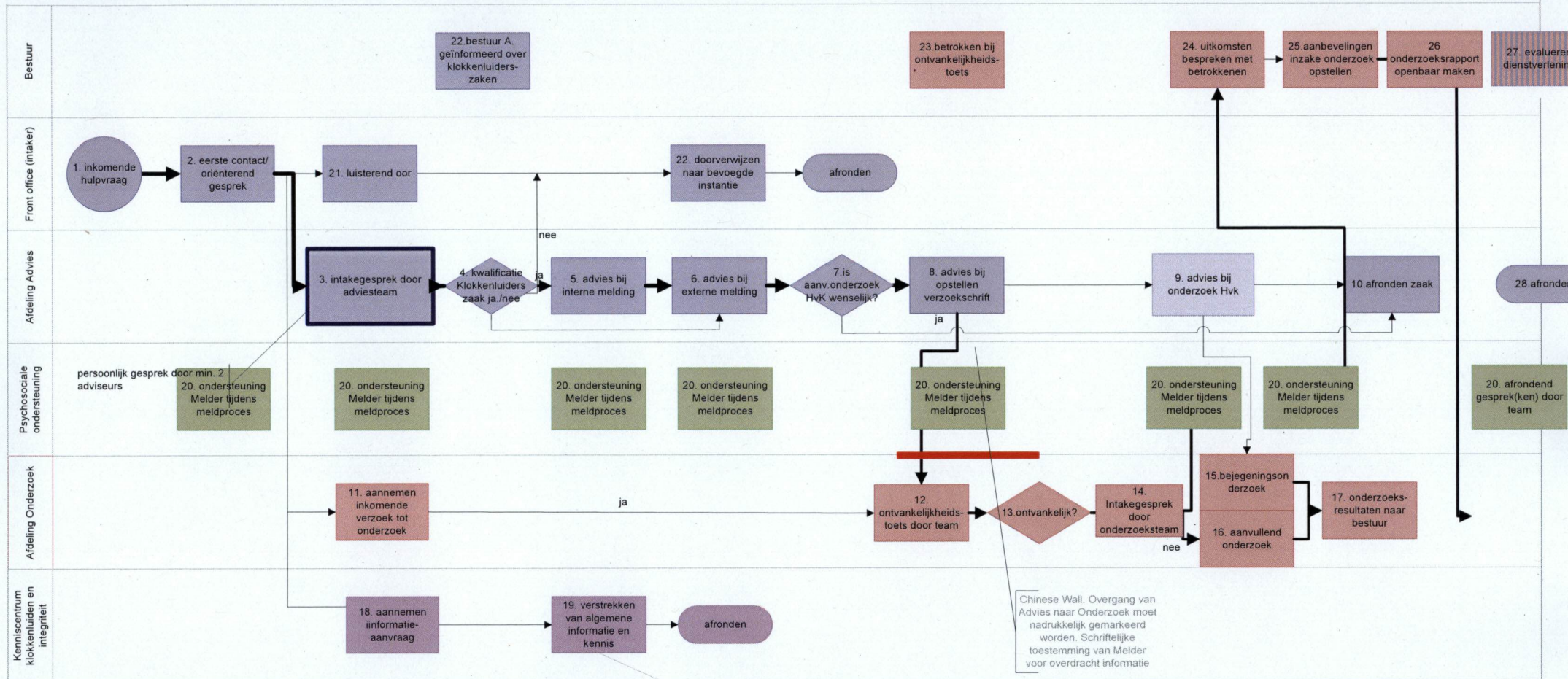
Alle medewerkers van het Huis worden getraind om moeilijke (telefoon)gesprekken te voeren. Dit zal onderdeel worden van het startprogramma voor bestuursleden en medewerkers van het Huis.

De kandidaten die de werkplekken op de tijdelijke locatie in Den Haag bezetten, hebben ervaring met het voeren van moeilijke gesprekken. Zij ontvangen voor aanvang een schriftelijke uitwerking van de richtlijnen voor het voeren van gesprekken.

Schema mogelijke achtervangmedewerkers - Zie bijlage

Huis voor klokkenluiders – primair proces inkomende hulpvraag conceptversie 0.3 dd 7-6-2016

Verantwoordelijkheden:

Proceseigenaar – Voorzitter bestuur
 Procesmanager – Algemeen secretaris
 Proces auditor – adviseur bedrijfsvoering HvK

Potentiële klokkenluider – houdt de regie over zijn zaak tot aan de onderzoeksfase

<Procesnaam>	
Bestuur	
Onderzoek	
Front office - intaker	
Psychosociale ondersteuning – 2e lijn	
Advies	
Kennis en voorlichting	
Secretariaat en staf	
Systeem	

Aan: Bestuur Huis voor klokkenluiders
 Van: Algemeen Secretaris
 Onderwerp: modelregelingen ex. artikel 2 Wet Huis voor klokkenluiders
 Datum: ....

ADVIES:

1. Zo spoedig mogelijk een aantal modellen voor een procedure ex artikel 2 Wet Huis op de site van het Huis voor klokkenluiders plaatsen.
2. Opdracht geven aan 10.2.e + 10.2.g en 10.2.e + 10.2.g de diverse (model-)regelingen te toetsen op aansluiting bij het wettelijk kader van de wet Huis.
3. Het model APKL aan te passen op grond van onderstaande bevindingen

VRAAGSTELLING:

Hoe wenst het bestuur om te gaan met het aanbieden van een modelregeling ex. artikel 2 Wet HvK via de site van het Huis?

TOELICHTING

1. Op grond van artikel 2 van de Wet Huis voor klokkenluiders (HvK) zijn werkgevers met meer dan 50 werknemers verplicht een "klokkenluidersprocedure" vast te stellen. Deze regelingen zijn instemmingsplichtig op grond van de Wet op de Ondernemingsraden.
2. Voor de overheidssectoren bestaat op grond van de Ambtenarenwet al langer de verplichting een dergelijke regeling te hebben. Voor de sectoren Rijk, Politie en Defensie is er een regeling op amvb-niveau (Besluit melden vermoeden van een misstand). Deze wordt door BZK inmiddels aangepast aan de wet HvK.
3. Grote organisaties in het bedrijfsleven of semi-overheid hebben ook al vaak een regeling. Koepelorganisaties hebben daartoe modellen aangereikt, bijvoorbeeld de modelregeling voor de Zorg. Deze zijn (nog) niet altijd in overeenstemming met de wet HvK.
4. Met name in het MKB zal er wel behoefte zijn aan modellen om te komen tot een deugdelijke regeling.
5. Het Adviespunt klokkenluiders heeft een modelregeling ontworpen en op haar website gepubliceerd. De adviseurs van het APKL dringen erop aan dat de modelregeling APKL op de site van het Huis geplaatst wordt.
6. Op de site van het APKL staat nu, naast de eigen modellen ook een groot aantal andere (model-)regelingen. Vooralsnog zijn nog geen modelregelingen op de site van het Huis geplaatst.
7. Het is van belang op de verschillende (model-)regelingen een toets uit te voeren of zij passen binnen het wettelijk kader van de wet Huis. Deze werkzaamheden kunnen verricht worden door de op tijdelijke basis aan het Huis ter beschikking gestelde juristen 10.2.e + 10.2.g en 10.2.e + 10.2.g). In overleg met de afdeling Kenniscentrum kunnen zij het bestuur adviseren welke regeling(en) als instrument door het Huis aan werkgevers ter beschikking gesteld zullen worden. Uiteraard kunnen zij te rade gaan bij de concipienten van de APKL-regeling.
8. Op 27 juni is gevraagd een analyse uit te voeren op de modelregeling APKL. Onderstaande dient daartoe.

Uitgangspunten m.b.t. procedure ex artikel 2 Wet Huis:

1. Het is evident dat er organisaties zijn die behoefte hebben aan een modelregeling. Het kan tot de bevoegdheden van het Huis gerekend worden om hierin te voorzien.
2. Een door het Huis aangeboden model treedt niet buiten de door de wet aangegeven grenzen.
3. Het Huis wil nadrukkelijk ook een rol vervullen in de dienstverlening aan werkgevers. Een aan te bieden model kan niet slechts het belang van de werknemer dienen.
4. Het is denkbaar dat het Huis een model aanbiedt met daarin een aantal extra elementen/voorzieningen, maar dat wordt in het model zeer duidelijk aangegeven. Wettelijk – bovenwettelijk.
5. Het creëren van een open cultuur/meldklimaat binnen een organisatie dient als doelstelling binnen de meldregeling herkenbaar te zijn.
6. Als het model extra elementen aanbiedt, moet in de toelichting aangegeven worden welke mogelijke consequenties dit heeft/kan hebben voor de werkgever.

Bevindingen van analyse modelregeling APKL

A. Uitbreidingen t.o.v. het wettelijk kader

In het APKL-model wordt uitbreiding gegeven aan een aantal bepalingen van de wet. In het model worden uitbreidingen aangebracht t.o.v. de door de wet voorgeschreven inhoud en zelfs t.a.v. de beschermingsbepalingen van de wet.

Voorbeelden:

- a. De regeling definieert een groot aantal “spelers op het veld”, die in de wet geen positie hebben. 11.1 + 10.2.g

Genoemd worden in artikel 1:

- i. De hoogste leidinggevende
  - ii. Intern toezichtsorgaan
  - iii. Hoogst verantwoordelijke
  - iv. Contactpersoon
  - v. Externe instantie
  - vi. Externe derde
- b. Niet alleen vermoedens van misstanden, maar ook “vermoedens van onregelmatigheden” kunnen gemeld worden en alle overige bepalingen van de regeling (zoals een benadelingsbescherming die verder gaat dan de wettelijke) zijn vervolgens ook van toepassing op een dergelijke situaties. Dit begrip vindt geen basis in de wet.
  - c. In de regeling wordt ook gesproken over “dreigende” schendingen. De wet geeft hiervoor geen ruimte. Bovendien worden de diverse mogelijke schendingen veel gedetailleerder uitgewerkt dan in de wet.
  - d. De regeling biedt benadelingsbescherming aan diverse personen die niet onder de beschermingsbepalingen van de wet vallen, zoals de adviseur in dienst van de werkgever, de vertrouwenspersoon, de contactpersoon, de door de werkgever aangestelde onderzoekers, werknemers die intern gehoord worden (artikel 7 regeling APKL).

Overigens werkt deze door de regeling geboden bescherming niet door in de wettelijke bescherming van het BW en de Ambtenarenwet.

- e. In de beschermingsbepalingen zit in artikel 5, lid 4 een motiveringsplicht voor de werkgever, die geen basis heeft in de wet. De omkering van de bewijslast heeft in het parlementaire traject wel een rol gespeeld, maar is niet geïntroduceerd. Het model wijst nu echter wel in die richting.

B. Suggestie dat melding bij de media ook onder zorgvuldig melden kan vallen

In artikel 14 lid 4 wordt via de melding bij een "externe derde" nadrukkelijk ook de optie van melding bij de media opengehouden (zie ook de toelichting bij dit artikel). In de wet is deze weg nadrukkelijk niet opengesteld. Is het wenselijk dat het Huis hier in deze fase al verder gaat dan de wet? Wat zijn de gevolgen voor de dynamiek rond het melden van een vermoeden van een misstand? Bovendien wordt het nadrukkelijk aan het oordeel van de klokkenluider overgelaten dat deze externe derde in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand te kunnen opheffen of doen opheffen.

Het is in hoge mate de vraag of de in de wet geboden benadelingsbescherming via de rechter in een dergelijk geval nog wel effectief kan zijn.

C. Toonzetting van de modelregeling

11.1 +10.2.g . Een van de doelstellingen op het beleidsterrein is het creëren van een open meldklimaat en cultuur gericht op transparantie. De toonzetting van het document 11.1 +10.2.g . 11.1 +10.2.g

. In de regeling wordt nergens gesproken over het met elkaar in gesprek komen of een mediationachtige setting.

Het wekt de indruk dat 11.1 +10.2.g .

11.1 +10.2.g

. Welk effect heeft dit op de organisatie? 11.1 +10.2.g

D. Optioneel karakter duidelijk maken in layout

In de tekst van de regeling wordt niet tot uitdrukking gebracht dat de aangeboden regeling een behoorlijk wat elementen bevat die niet tot de wettelijke verplichting van artikel 2 van de wet Huis behoren. Er wordt slechts in de toelichting aangegeven dat sommige zaken optioneel zijn. In het model zelf komt dit niet tot uitdrukking. Het verdient aanbeveling 11.1 +10.2.g

E. Er zijn ook andere, veel compacter modellen beschikbaar: breng een divers aanbod

Alle organisaties met meer dan 50 werknemers zijn verplicht een procedure (niet perse een regeling) te hebben hoe omgegaan wordt met een vermoeden van een misstand. De modelregeling is sterk gejuridiseerd en stelt hoge eisen aan het administratieve proces binnen de organisatie. Het is de vraag wat dit oproept bij vooral de kleine werkgevers. Wellicht is het een optie om ook met compactere modellen te werken of meer procedure-achtige opzet. Het valt te overwegen om ook de modellen van de Stichting van de Arbeid en van de Branche-organisatie

zorg aan te bieden. Bij bepaalde werkgevers spreekt een dergelijk model wellicht meer aan dan het model APKL dat nogal op een grote, vooral ook overheidsachtige organisatie gericht lijkt.

F. Het gaat om een procedure voor het omgaan met een vermoeden, blijf weg bij andere wettelijke regelingen

De procedure artikel 2 is instemmingsplichtig in het kader van de WOR. In het model APKL worden echter ook aanvullende verplichtingen opgenomen die in feite passen binnen het reguliere stelsel van de WOR. Verwijs gewoon naar de verplichtingen in de WOR, schrijf die "dubbelop" in een procedure voor. Dan mis je ook alle waarborgen die in de Wet op de Ondernemingsraden verankerd zijn.

G. Diversen

Bijgaand een versie van het model APKL met in de marge vrij uitgebreid opmerkingen over de afbakening t.o.v. het wettelijk kader.

Aan: Bestuur Huis voor klokkenluiders
 Van: Algemeen Secretaris
 Onderwerp: Prioritering uitwerking protocollen
 Gesteld door: 10.2.e +10.2.g
 Datum: ....

ADVIES:

1. **Opdracht geven aan 10.2.e +10.2.g en 10.2.e +10.2.g uitwerking te geven aan de verplichte protocollen, met per product afstemming met kennishebbers en stakeholders.**
2. **Bij de werkzaamheden prioriteit te geven aan het Bestuursreglement en het samenwerkingsprotocol met het Openbaar Ministerie en de Inspectieraad.**
3. **Bij de kennismakingsronde langs de diverse "spelers op het veld" aandacht te besteden aan de noodzaak/wenselijkheid van een samenwerkingsprotocol.**

TOELICHTING

1. In de wet Huis voor klokkenluiders zitten voor het bestuur diverse opdrachten tot ontwikkeling van protocollen c.q. reglementen. Niet alle protocollen zijn even urgent en voor sommige zijn voorbeelden beschikbaar. Het is wenselijk dat het bestuur de gelegenheid krijgt een aantal uitgangspunten vast te stellen voor de uitwerkingen aan te geven.
2. Aanbevolen wordt om na verwerking van bestuurlijke aandachtspunten de kennishebbers van de onderwerpen (zoals medewerkers Adviespunt, medewerkers BIOS, medewerkers van partnerorganisaties) hun bijdrage te laten leveren zodat de opgebouwde expertise meegenomen kan worden. Vanwege de zeer korte periode die de kwartiermakerorganisatie ter beschikking heeft is voor deze benaderingswijze gekozen.
3. Op grond van de wet HvK moeten de volgende protocollen ontwikkeld worden:
  1. Bestuursreglement
  2. Adviesprotocol
  3. Onderzoeksprotocol
  4. Samenwerkingsprotocol Openbaar Ministerie
  5. Eventueel: samenwerkingsprotocol Inspectieraad

De eerste drie documenten hebben vooral een interne werking. Bij de ontwikkeling van deze documenten kan vooral gebruik gemaakt worden van de binnen de eigen organisatie al bestaande kennis, zoals het adviesprotocol van het Adviespunt en het Onderzoeksprotocol van de Onderzoeksraad Integriteit Overheid. Daarnaast zijn er voorbeelden van partnerorganisaties beschikbaar en bruikbaar.

Voor het protocol met het OM zal het OM zelf op korte termijn een voorzet doen. T.a.v. de Inspectieraad is een voorbeeld protocol aangeleverd en is op ambtelijk niveau al contact gelegd.

4. Naast de onder 3 genoemde documenten is gebleken dat een samenwerkingsprotocol mogelijk c.q. gewenst is met:
  - o Nationale ombudsman (NO)
  - o Onderzoeksraad voor Veiligheid (ORV)

De Nationale ombudsman heeft aangegeven binnenkort een concept te zullen aanleveren. Een protocol met de ORV heeft, zo heeft de voorzitter ORV aangegeven, niet direct prioriteit.

5. Nader onderzocht moet worden of er aanleiding is voor een samenwerkingsprotocol met de Marktoezichthouders, zoals AFM, ACM en DNB. Het bestuur zou hier aandacht voor kunnen

vragen in zijn kennismakingsronde langs de diverse organisaties.

Gevraagde beslissingen:

1. Opdracht geven aan 10.2.e +10.2.g en 10.2.e +10.2.g uitwerking te geven aan de verplichte protocollen, met per product afstemming met kennishebbers en stakeholders.
2. Bij de werkzaamheden prioriteit te geven aan het Bestuursreglement en het samenwerkingsprotocol met het Openbaar Ministerie en de Inspectieraad.
3. Bij de kennismakingsronde langs de diverse stakeholders aandacht te besteden aan de noodzaak/wenselijkheid van een samenwerkingsprotocol.